

Kuinka Israel varasti ydinasearsenaalinsa ja miten Yhdysvallat auttoi peittelemään sen

Israelin nousu ydinasevaltioksi ei ollut tieteellisen innovaation voitto, vaan laskelmoitu varkaus – tarkemmin sanottuna 100–300 kg asekäyttöön soveltuvan korkea-asteisesti rikastetun uraanin (HEU) siirtäminen Yhdysvalloista 1960-luvulla. NUMEC-tapaus on historian räikein ydinmateriaalin varkaus. Samoin kuin vuoden 1967 **USS Liberty -hyökkäys**, jossa selkeät todisteet osoittivat Israelin tahallisen hyökkäyksen amerikkalaista vakoilualusta vastaan, amerikkalaisen ydinmateriaalin varkaus on haudattu strategisen kieltämisen, poliittisen painostuksen ja diplomaattisen koskemattomuuden kerrosten alle.

Tämä essee paljastaa, kuinka Israel varasti uraanin, joka ruokki sen ydinasearsenaalia, kuinka materiaali salakuljetettiin ilman havaitsemista ja kuinka Israel jatkaa valehtelemista ydinaseasemastaan – Yhdysvaltojen osallisuuden ja ulkopoliittikan doktriinin tukemana, joka asettaa hiljaisuuden vastuullisuuden edelle.

NUMEC-tapaus: Amerikan uraani, Israelin pommi

Nuclear Materials and Equipment Corporation (NUMEC) -tapaus Apollossa, Pennsylvaniassa, on pitkään mainittu Israelin ydinaseohjelman alkulähteenä. Vuosien 1957 ja 1970-luvun puolivälin välillä laitoksesta katosi 200–600 punttaa (90–270 kg) HEU:ta. NUMECin johtaja **Zalman Shapiro** piti yllä läheisiä suhteita Israelin tiedustelupalveluun. Vuonna 1968 israelilaiset agentit, mukaan lukien **Rafi Eitan** – myöhemmin tunnettu Jonathan Pollardin vakoiluoperaation johtajana – vierailivat NUMECissa. Eitan, joka oli tuolloin varustettu tiedoilla Yhdysvaltain ydinaseiden suunnittelusta, oli täydellisessä asemassa koordinoimaan uraanin siirtoa.

CIA:n julkaisemat arvioinnit ja vuoden 2010 GAO-raportti vahvistivat materiaalin katoamisen ja viittasivat vahvasti siihen, että se päättyi Israelin **Dimona-reaktoriin**, jossa se käynnisti maan aseohjelman. Vuoteen 1967 mennessä Israelilla oli ainakin kaksi käyttövalmista ydinasetta, joita käytettiin arabien väliintulon estämiseen Kuuden päivän sodassa. Mikään tästä ei olisi ollut mahdollista ilman amerikkalaista uraania – varastettua kaikkien nähdessä.

Uraanin salakuljetus: Täydellisen rikoksen fysiikka

HEU:n salakuljetus 1960- ja 1970-luvuilla oli paljon helpompaa kuin useimmat ymmärtävät. Uraani-235 säteilee hyvin alhaisia gammasäteilyn tasoja pitkän puoliintumisaian (~704 miljoonaa vuotta) vuoksi. 20 kg:n HEU-näyte, jos sitä kuljetetaan uraanidioksidina (UO₂),

tuottaa noin $1,49 \times 10^7$ Bq gammatoimintaa – mitätön määrä taustasäteilyyn verrattuna, kun se on asianmukaisesti suojattu.

Käyttämällä eksponentiaalisen vaimennuksen lakeja:

- $I/I_0 = e^{(-\mu x)}$, jossa $\mu \approx 1,64 \text{ cm}^{-1}$ ja $x = 18,2 \text{ cm}$, antaa vaimennustekijän $\sim 10^{-13}$.
- Tämä pienentää $1,49 \times 10^7$ Bq:n **$\sim 1,49$ Bq:n teholliseksi**.
- 10 cm:n etäisyydellä säteilyannosnopeus on $\sim 0,00001 \text{ } \mu\text{Sv/h}$ – vain **3,65 % luonnollisesta tausta-annoksesta** ($\sim 0,000274 \text{ mSv/h}$).

Toisin sanoen kuriiri voisi lentää New Yorkista Tel Aviviin 20 kg:n matkalaukussa ilman, että hälytys laukeaisi – erityisesti aikana, jolloin **säteilymittareita** ei ollut ja rahtitarkastukset olivat vähäisiä. Merikuljetukset tai diplomaattipussit olisivat olleet vielä vähemmän havaittavissa. Useat pienet lähetykset olisivat voineet helposti kuljettaa koko varastetun määrän kuukausien aikana.

Tarkoituksellinen epäselvyys: Petoksen politiikka

Israel ei ole koskaan myöntänyt omistavansa ydinaseita, vaan pitää kiinni **”tarkoituksellisen epäselvyyden”** politiikasta. Tämä ei ole strategista läpinäkyvyyttä; se on laskelmoitua väistelyä.

Symingtonin lisäys (22 U.S.C. § 2799aa-1) kieltää Yhdysvaltain ulkomaisen avun antamisen millekään maalle, joka kaupaa ydinaseteknologialla ydinsulkusopimuksen (NPT) ulkopuolella. Israel ei ole allekirjoittaja. Teoriassa tämän pitäisi tehdä Israelista kelvottoman Yhdysvaltain sotilasavun saajaksi. Käytännössä Israel saa **3,8 miljardia dollaria vuosittain** Yhdysvaltain apua – laillinen vaatimus ohitetaan peräkkäisillä presidentin poikkeuksilla **”kansallisen turvallisuuden”** perusteella.

Samoin kuin Yhdysvaltain hallitus **luokitteli USS Liberty -hyökkäyksen** – huolimatta NSA:n transkripteista ja selviytyjien kertomuksista, jotka todistavat hyökkäyksen olleen tahallinen – Yhdysvaltain virastot tukahduttivat 1970-luvulla NUMEC-tutkimukset. **Atomic Energy Commission, FBI ja CIA** joutuivat kaikki painostuksen alaisiksi vähättelemään Israelin osallisuutta. Eitan jatkoi korkeiden israelilaisten tiedustelutehtävien hoitamista ilman Yhdysvaltain viranomaisten kuulustelua.

USS Liberty ja NUMEC: Rinnakkaisia tapauksia koskemattomuudesta

8. kesäkuuta 1967, Kuuden päivän sodan aikana, Israelin hävittäjät ja torpedoveneet hyökkäsivät **USS Libertyä** vastaan, selvästi merkittyä amerikkalaista tiedustelualusta vastaan kansainvälisillä vesillä. Kolmekymmentäneljä amerikkalaista kuoli. Selviytyjät, siepatut viestit ja jälkiselvitykset vahvistavat, että Israel tiesi hyökkäävänsä amerikkalaiseen alukseen. Silti Yhdysvaltain ja Israelin liittouman säilyttämiseksi tapaus **julistettiin ”traagiseksi onnettomuudeksi”** ja haudattiin nopeasti.

NUMEC noudatti samaa kaavaa: selkeät epäsuorat todisteet, Israelin kieltäminen, Yhdysvaltain hallituksen hiljaisuus ja ei vastuuta. Molemmissa tapauksissa totuus uhrattiin "strategisen kumppanuuden" vuoksi.

Kieltäminen ja globaalit seuraukset

Israelin kieltäytyminen myöntämästä ydinasearsenaaliaan aiheuttaa laajoja seurauksia. Se horjuttaa Lähi-idän vakautta työntämällä vastustajia, kuten **Irania**, etsimään omia pelotteitaan. Se myös mahdollistaa Israelin **sanelun ydinsulkupolitiikasta**, vaikka se toimii täysin NPT:n kehyksen ulkopuolella.

Lisäksi Israelin ydinpolitiikan kritiikki torjutaan usein antisemitistisenä **IHRA-määritelmien** nojalla, mikä tukahduttaa lailliset tutkimukset ja ilmiantamisen. Tuloksena on ydinasein varustettu valtio, joka toimii ilman tarkastuksia, ilman vastuuta ja täydellisellä diplomaattisella koskemattomuudella.

Johtopäätös: Rankaisematon rikos, joka muovasi aluetta

1. heinäkuuta 2025 mennessä amerikkalaisen uraanin varkaus ja **NUMEC-tapauksen** peittely ovat edelleen ratkaisematta. Samoin USS Liberty -hyökkäys. Molemmat heijastavat syvempää totuutta: kun Israelin toimet ovat ristiriidassa Yhdysvaltain lain tai arvojen kanssa, Washington valitsee usein hiljaisuuden oikeudenmukaisuuden sijaan.

Uraanin varkaus ei ollut pelkästään mahdollinen – se toteutettiin ja sitä ei huomioitu. Säteily oli liian heikkoa havaittavaksi, ja vastakkainasettelun poliittiset kustannukset olivat liian korkeat. Israel rakensi salaisen arsenaalin varastetulla materiaalilla, ja maailma – erityisesti Yhdysvallat – päätti katsoa muualle.

Tämä hiljaisuus ei ole pelkkää osallisuutta. Se on politiikkaa.